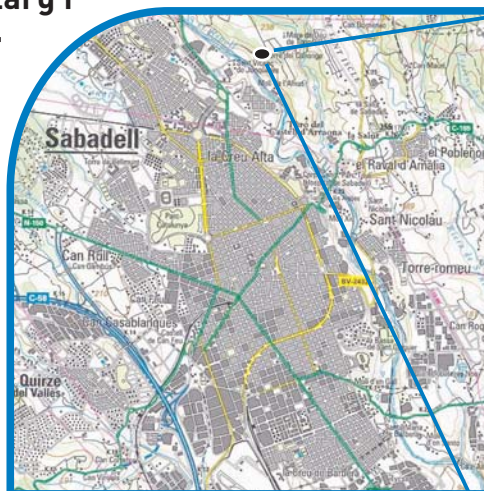

El projecte de recuperació ecològica I

LOCALITZACIÓ

El projecte es porta a terme entre la passera de Sant Vicenç de Jonqueres i la resclosa del molí d'en Torrella, propera al molí de l'Amat: un espai d'uns 500 m de llarg i d'unes 4 ha d'extensió.

© Institut Cartogràfic de Catalunya.

Vista general del tram a recuperar. Al fons, el molí de l'Amat.

OBJECTIUS

1 Recuperar l'ecosistema fluvial:

- Mitigant la degradació geomorfològica, que comporta un augment dels processos erosius als marges del riu. Aquesta degradació ve donada per la presència d'infraestructures entorn del curs fluvial, com ara rescloses, murs de formigó o fàbriques. Tot i que no podem restaurar la morfologia natural del riu, sí que és possible fer-hi actuacions que minimitzin els impactes que aquestes estructures ocasionen.
- Actuant sobre la vegetació, reforçant les espècies autòctones i eliminant la vegetació al·lòctona.

Secció idealitzada del riu Ripoll un cop recuperat l'ecosistema fluvial.

2 Donar a conèixer el valor dels ecosistemes fluvials al conjunt de la ciutadania, trencant amb la visió d'aquests espais com a zones marginals i assegurant la conservació dels espais restaurats:

- Obrint totes les activitats del projecte a la participació ciutadana i fomentant el voluntariat.
- Fomentant activitats de difusió i educació ambiental.

Persones plantant durant una jornada, tardor del 2009.

FES REVIVURE EL RIPOLL!

El projecte de recuperació ecològica II

ACTUACIONS

Neteja de l'espai fluvial

Per millorar els espais fluvials, el primer pas és retirar les deixalles i els abocaments acumulats durant dècades.

Participants de la primera neteja, tardor del 2009.

Construcció d'una estructura amb tècniques de bioenginyeria a la riera de Vallicrosa (Sant Hilari Sacalm).

Adequació geomorfològica de la llera

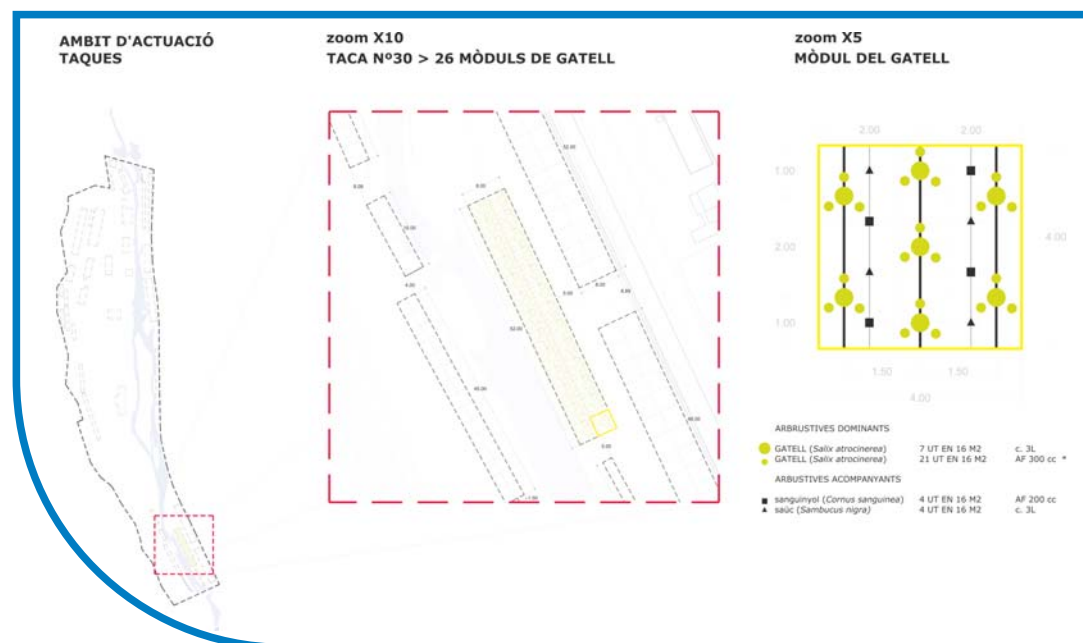
El projecte facilita l'obertura d'un nou canal que permet la mobilitat dels diferents braços del riu per la llera, reduint així els efectes erosius de l'aigua durant les avingudes i creant illes —nous hàbitats— per hostatjar més varietat d'espècies animals i vegetals. També s'empren tècniques de bioenginyeria —utilització de plantes vives per a la construcció— per recuperar l'entorn natural i estabilitzar els talussos.

Eliminació de la vegetació al·lòctona

L'espècie més problemàtica al riu Ripoll és la canya. Per eradicar-la s'utilitzen dos mètodes: als nuclis de canya més grans se n'extreu l'arrel i es trituren els rizomes; als trams on la canya conviu amb espècies que es volen conservar, es desbrossa manualment i repetida.

Re població amb vegetació autòctona

Al llarg del tram a recuperar es fan plantacions mitjançant agregats o taques que es reparteixen dins l'espai fluvial en funció dels requeriments ecològics de cada espècie. Cada taca es subdivideix en mòduls de plantació en els quals trobem una espècie dominant, la més abundant, i altres que l'acompanyen, augmentant la riquesa d'espècies al riu.

Model de distribució de les plantes en taques i mòduls.

Seguiment de l'estat ecològic

Per valorar els resultats de les actuacions sobre l'ecosistema fluvial, es calcula l'índex ECOSTRIMED (ECOLOGICAL STATUS RIVER MEDITERRANEAN). Es tracta d'un índex adaptat als rius mediterranis i que avalua de forma conjunta l'estat del bosc de ribera —l'índex de Qualitat del Bosc de Ribera, QBR— i la qualitat de l'aigua —utilitzant els macroinvertebrats que habiten el riu com a bioindicadors amb l'índex BMWP adaptat als rius catalans—. Aquest seguiment s'inicià abans del inici de les actuacions i es continua fent un cop finalitzades, de forma que permet el seguiment de l'estat de l'ecosistema fluvial.

Difusió dels valors naturals dels espais fluvials

Es fan sortides i itineraris al llarg del riu Ripoll i es col·loquen cartells que mostren aquests valors.

Monitor explicant les espècies a plantar i el procediment de plantació durant una jornada al riu.

FES REVIVRE EL RIPOLL!